

МЦПД

Міжнародний
Центр
Перспективних
Досліджень

01001, Україна, м. Київ, вул. Бориса Грінченка, 4, офіс 3.
Тел. (044) 279-88-23 | office@icps.kiev.ua | www.icps.com.ua

Inside Ukraine

**5 грудня 2014 року
№40**

Зміст

Державні рішення	1
Чи готовий новий уряд на реформи в обмін на фінансову допомогу?	1
Чотири сценарії щодо Донбасу і жодного офіційного	2
Досвід Грузії у питанні реінтеграції самопроголошених республік	3
Економічна ситуація	5
Україна потребує негайного впровадження технології 3G.	5
Курс на авіареформу.	6
Енергоефективність у концепції національного пакету реформ.	7
Політична конкуренція	9
Парламент обрав новий уряд	9
Політичні партії готуються до місцевих виборів	10

Державні рішення

Україна підійшла до точки неповернення у питанні проведення реформ. Минулого року Вільнюс став своєрідним рубіконом для питання євроінтеграції, коли лише революція і людські жертви дозволили змінити зовнішньополітичний курс попередньої влади. Зараз ми підходимо до своєрідного «Вільнюса реформ», коли у випадку бездіяльності уряду повернення до реформ відбудеться лише через соціальні потрясіння.

При цьому складається враження, що Президент і Прем'єр-міністр не усвідомлюють всієї важливості моменту. Вони витрачають час на кулуарний розподіл портфельів, тоді як і суспільство, і закордонні партнери вимагають конкретних результатів. Уряд досі не запропонував чіткого бачення реформи державної служби, децентралізації, судової системи, економічної

дерегуляції. Влада не має розуміння, як проводити реформи та як організувати контроль за їх реалізацією. Саме тому вона робить ставку на особистості з надією, що вдасться перекласти відповідальність за провал на іноземців в уряді чи партнерів по коаліції.

Бракує чітко артикульованої стратегії і щодо Донбасу. Уряд приймає рішення у напрямку абсолютного усунення українських інституцій із самопроголошених республік. Відсутність офіційних пояснень з боку Києва створює підстави для виникнення підозр про кулуарні домовленості щодо замороження конфлікту на Сході.

Цікавий приклад, як будувати відносини з тимчасово окупованими територіями, дає Грузія, коли Тбілісі намагається втримати самопроголошені республіки у своїй орбіті впливу завдяки політиці «м'якої сили».

Чи готовий новий уряд на реформи в обмін на фінансову допомогу?

Формування нового уряду продемонструвало, що у парламентської більшості немає єдиної команди для проведення реформ і чіткого бачення їх ре-

**Відсутність
єдиної команди
для проведення
реформ**

лізації. При цьому переможці виборів не готові запровадити нові принципи кадрових призначень, які базуватимуться на прозорості.

Розподіл міністерських портфельів відбувався без публічного обговорення, а висунення окремих політиків на міністерські позиції мало

відверто провокативний характер. Наприклад, «Народний фронт» і «Блок Петра Порошенка» запропонували Андрія Садового на посаду віцепрем'єра з питань децентралізації, щоб перекласти на нього відповідальність за одну з найбільш проблемних, але і найбільш термінових сфер реформ. Його відмова від подібної пропозиції, а також залучення іноземців на урядові посади свідчать про те, що на низці важливих напрямків Прем'єр і Президент не мають чіткого бачення реформ і намагаються зняти з себе персональну відповідальність за можливі прораханки.

Водночас західні партнери та громадянське суспільство все наполегливіше вимагають конкретних результатів від уряду.

Комісар ЄС з питань розширення та європейської політики сусідства Йоганнес Ган заявив, що Україна має розглядати ЄС не як донора, а як дружнього інвестора. При цьому українському уряду потрібно надати конкретні пропозиції щодо реформ, пов'язаних із верховенством права та боротьбою з корупцією. Фінансова допомога надаватиметься лише під конкретні пропозиції, з суворим моніторингом використання коштів.

Крім фінансування дорадчих груп при міністерствах, зовнішні інвестори можуть біль-

ше уваги зосередити на інституційній допомозі, коли сотні державних чиновників пройдуть навчання в урядовому секторі за кордоном і використають ці знання для розбудови демократичних інституцій в Україні.

У критичній ситуації, в якій опинилися Україна, зволікання з реформами несе загрозу національній безпеці. В уряді немає часу на «розкачку». «Медовий місяць» нового кабінету буде коротким, якщо влада не переконає суспільство, що вона розпочала реформи, а не тиражує їх концепції.

За останні дев'ять місяців питання децентралізації, судової реформи, державного управління практично не зрушили з мертвої точки. У сфері боротьби з корупцією тональність заяв — правильна, у жовтні 2014 року було прийнято антикорупційний пакет законів, але до його реалізації поки що так і не дійшли. Реформа правоохоронних органів існує лише у формі концепції. Дерегуляційна реформа і готів має кілька варіантів концепції, але від того українському та закордонному бізнесу жити легше не стало.

Зволікання з реформами — загроза національній безпеці

Чотири сценарії щодо Донбасу і жодного офіційного

Дії української влади у питанні Донбасу обмежуються одиничними рішеннями, які не вибудовуються у комплексну політику з чітко окресленим вектором. Сценаріїв розвитку подій не так багато, але остаточний вибір моделі поведінки уряду має бути чітко артикульований громадянам як на Донбасі, так і на решті території України.

Одиничні дії влади не вибудовуються у комплексну політику з чітким вектором

Першим сценарієм є військовий наступ, для якого в Україні об'єктивно нема ресурсів, особливо враховуючи активну передислокацію Росією озброєння та військових на цю територію за час дії мінського протоколу.

Другий — створення українською владою лінії захисних споруд по всьому периметру зони

АТО, економічна блокада цієї території, дипломатичні зусилля щодо посилення тиску міжнародної спільноти на Росію, припинення виплати пенсій і евакуація державних службовців. Цим шляхом іде український уряд зараз, але подібний варіант веде до замороження конфлікту та руйнує зв'язки центру з українськими громадянами, які залишилися на Донбасі. Водночас влада так і не наважилася сказати громадянам, що боротиметься із сепаратизмом економічними методами.

Київ хоче боротися з сепаратизмом економічними методами

Третій варіант повторює попередній з єдиним винятком, що всі фінансові зусилля уряду стосовно Донбасу мають спрямовуватися на роботу з внутрішніми переселенцями як справ-

жнім голосом українського Донбасу. У перспективі саме ці громадяни будуть використовуватися для поширення українського впливу на окупований Донбас.

Четвертим є так званий грузинський сцена-

рій, коли неконтрольовані центром території визнаються тимчасово окупованими, але влада готова витратити гроші на програми для місцевого населення, щоб мати можливість їх повернути хоча б у довгостроковій перспективі.

Досвід Грузії у питанні реінтеграції самопроголошених республік

Тбілісі будує свою політику щодо самопроголошених республік із позиції, що Грузія може більше запропонувати Абхазії та Південній Осетії, ніж Росія. Зокрема, у Грузії діє окреме міністерство з питань примирення і громадянської рівноправності. Основним напрямом його діяльності є реінтеграція населення самопроголошених республік у загальнонаціональні політичні процеси.

Значний акцент робиться на освіті та системі охорони здоров'я. Наприклад, для власників грузинських паспортів з Абхазії чи Південної Осетії медичне обслуговування набагато дешевше і доступніше, ніж для пересічних грузинів. Грузинська влада також забезпечує безкоштовну імунізацію населення.

Грузія реінтегрує республіки через освіту та систему охорони здоров'я

Аналогічно грузини Абхазії можуть безкоштовно навчатися в грузинських університетах. Завдяки тому, що грузини в Абхазії компактно проживають на одній території, у них діють грузинські школи. У свою чергу на Донбасі та в Криму проросійська влада робить все можливе, щоб витіснити будь-що українське з цієї території.

Також грузинська влада без проблем видає свої паспорти жителям цієї території і навіть не піднімає питання про вилучення вже виданих паспортів. Для порівняння, Національний банк 3 листопада 2014 року прийняв постанову, якою жителі Криму прирівнюються до нерезидентів України.

Представники грузинської влади переконані, що необхідно зберігати інфраструктуру прив'язку самопро-

Слід зберігати інфраструктуру прив'язку республік до решти країни

голошених республік до решти Грузії. Відрізати водо- та електропостачання можна одним рішенням, але відновити їх буде набагато важче.

Окремим пунктом офіційної політики щодо Абхазії та Південної Осетії є проблема внутрішньо переміщених осіб, кількість яких навіть перевищує українські показники. У Грузії налічується 350 тисяч внутрішніх переселенців, тоді як населення країни — 4,5 млн. осіб. Для порівняння, в Україні за станом на 1 грудня 2014 року офіційно зареєстровано 500 тисяч внутрішніх переселенців, тоді як ООН стверджує, що реальні показники перетнули цифру в 1 мільйон осіб.

На початках грузино-абхазького конфлікту внутрішніх переселенців розміщували у державних гуртожитках і санаторіях, оскільки влада розраховувала вирішити проблему у короткостроковій перспективі. Однак, замороження конфлікту призвело до того, що держава тепер дає можливість внутрішнім переселенцям приватизувати державну нерухомість, у якій вони проживали роками. Після російсько-грузинської війни 2008 року до створення житла для внутрішніх переселенців активно залучалися й іноземні донори.

Грузія готова нести фінансові видатки, щоб мати можливість повернути свою територію у довгостроковій перспективі. Україна діє за протилежним сценарієм — чого варте лише рішення розподілити 198 млн. гривень субвенцій, які передбачалися Луганщині, серед п'яти областей, з яких лише Дніпропетровська межує з зоною АТО.

Ці кошти можна було використати для забезпечення працівників державних підприємств у прифронтовій зоні чи на цільові програми для внутрішніх переселенців, які виїхали з цього регіону. Саме фінансове забезпечення при-

фронтової зони, контрольованою українською владою, і соціальна робота з місцевим населенням є тим рубежем оборони, який не дозволить поширюватися сепаратизму.

Субвенції, зекономлені на фінансуванні окремих районів Донбасу, можна спрямувати на укріплення прифронтової зони

Грузини намагаються використовувати політику «м'якої сили» для реінтеграції самопроголошених республік. Оскільки військового вирішення для ситуації в Криму та на Донбасі не існує, українська влада також має навчитися працювати з населенням «сепаратистських регіонів», принаймні захищаючи проукраїнські елементи на тимчасово окупованих територіях.

Економічна ситуація

Зволікання із проведенням реформ в авіаційній і телекомунікаційній галузях є показовим прикладом, який демонструє відсутність бажання і спроможності уряду здійснювати реформи, а також опір зацікавлених груп.

Україна залишилась останньою європейською країною, де не запроваджено технологію швидкісного мобільного Інтернету 3G. Основні причини зволікання з даною реформою — лобізм основних гравців галузі, відсутність державної волі, корумпованість і забюрократизованість державних органів.

Наслідком реформи авіаційної галузі може стати монополізація ринку в інтересах однієї компанії, в результаті чого українці так і не отримають можливість подорожувати лоукостами, а міжнародні компанії будуть змушені залишити український ринок.

Україна є однією з європейських країн, що характеризуються низьким рівнем енергоефективності. Заходи національного уряду щодо посилення енергоефективності носять інституційний і декларативний характер.

Україна потребує негайного впровадження технології 3G

Після обрання Президентом Петро Порошенко неодноразово наголошував на необхідності негайного впровадження технологій мобільного зв'язку останнього покоління.

Петро Порошенко визначив впровадження 3G однією з важливих інновацій

Бізнес і споживачі вже не перший рік очікують на дану реформу. Україна залишається єдиною європейською країною, в якій не запроваджено технологію швидкісного мобільного інтернету 3G. При цьому більшість країн вже перейшли на 4G. Проте в останні роки

центральний орган виконавчої влади в галузі зв'язку та регуляторні органи у сфері телекомунікацій демонстрували абсолютну нездатність вирішити питання повноцінного впровадження в Україні технологій мобільного зв'язку 3-го та 4-го покоління. Основні причини зволікання з даною реформою — лобізм монополістів, відсутність політичної волі та корумпованість держав-

Основні причини зволікання — лобізм монополістів, відсутність державної волі та корумпованість державних органів

них органів.

Запровадження сучасних телекомунікаційних технологій сприяє підвищенню конкурентноспроможності і створенню додаткових стимулів для росту ВВП. Світовою практикою підтверджено наступні взаємозв'язки: 1000 користувачів широкопasmового Інтернету створюють 88 нових робочих місць, збільшення проникнення широкопasmового Інтернету на 10% підвищує ВВП на 1%, підвищення швидкості широкопasmового Інтернету вдвічі збільшує ВВП на 0,3%.

Незважаючи на заяви Президента про необхідність швидкого проведення реформи в телекомунікаційній сфері, ситуація із впровадженням 3G поки не знайшла свого логічного завершення.

Спочатку надходження від впровадження 3G технології оцінювались у 5 млрд. грн. Зокрема, очікувалось, що за умови проведення відкритого тендеру від продажу ліцензій держбюджет отримає протягом 4-6 місяців близько 3 млрд. грн., а Міністерство оборони за договором конверсії — близько 2 млрд. грн. на розвиток системи зв'язку. Також чиновники розраховували, що впровадження 3G створить основу для додаткових інвестицій операторів у галузь в розмірі не менше 5 млрд. грн. протягом 2014-2015 років.

Відповідно до липневого Указу Президента «Про забезпечення умов для впровадження сучасних телекомунікаційних технологій Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації (НКРЗІ) мала провести конкурс до 30 жовтня цього року. Спочатку планувалось виставити на продаж три лоти-ліцензії, а згодом уряд за-

пропонував лише одну (решту ж відкласти на 2018-ий). Однак це викликало протест, оскільки продаж тільки однієї ліцензії міг призвести до монополізації 3G. Втім таке відтермінування продажу ліцензій не влаштувало й самих гравців галузі.

Наприкінці вересня НКРЗІ схвалила проект постанови Кабміну, в якому прописані умови проведення аукціонів з продажу ліцензій 3G. Основні пункти документу — на продаж одночасно буде виставлено три ліцензії, початкова вартість яких 2,44 млрд. грн. Переможці оплачують конверсію військових частот (всього 1,6 млрд. грн.). До аукціону можуть бути не допущені оператори, які на понад 50% належать російським компаніям і фізичним особам. Дата тендеру та його остаточні правила тендеру так і не були оголошені, оскільки Кабмін не узгоджував документ НКРЗІ, посилаючись на різні причини.

У цілому Кабмін чотири рази повертав правила з умовами тендеру, які пропонував НКРЗІ. Уряд не влаштував то принцип розрахунку вартості ліцензії, то російське походження операторів. На своєму засіданні 26 листопада 2014 року Кабмін запропонував підвищити ціну ліцензії пропорційно девальвації гривні.

У випадку продажу трьох ліцензій на відкритому аукціоні за умови існування трьох потенційних покупців (МТС Україна, Київстар, Астеліт) є ризик віддати їх за мінімальною ціною. З такою ситуацією зіткнулися Нідерланди і Гонконг, де ліцензії були продані за нижчою ціною, ніж очікувалось. Бажано залучити іноземних інвесторів і збільшити кількість ліцензій до чотирьох. Це дозволить посилити конкуренцію та призведе до підвищення доходів від продажу ліцензій.

Влітку поточного року потенційні надходження від впровадженні 3G технології оцінювались в 5 млрд грн.

Кабмін чотири рази повертав правила з умовами тендеру, які пропонував НКРЗІ

Курс на авіареформу

Хід реформи авіаційної галузі відображає принципи та методи проведення основних реформ в Україні. Заяви про її реформування почалися ще з початку року. З травня 2014 року при Міністерстві інфраструктури навіть розпочали роботу експертні групи з розробки кон-

цепцій реформування галузей транспорту, у тому числі авіаційної галузі, проте далі обговорення реформа не рушила.

Реформування галузі можливе за рахунок підписання договору про «відкрите небо» між Україною та ЄС, яке відкладається вже тривалий

термін. Останньою причиною зволікання було неузгодження позиції Іспанії та Великої Британії щодо формулювання в угоді статті про територіальне застосування в частині Гібралтару. «Відкрите небо» надає право українським і європейським компаніям здійснювати рейси між Україною і всіма країнами ЄС без міждержавного узгодження маршрутів, що дозволить збільшити присутність європейських бюджетних авіакомпаній. Поки підписання угоди відкладається, потрібно проводити внутрішні реформи з метою зменшення ціни на авіап перевезення, підвищення безпеки даного транспорту та розширення географії перевезень.

Реформування галузі можливе за рахунок підписання договору про «відкрите небо»

Профільна установа не особливо зацікавлена у проведенні реформи, направленої на створення прозорих конкурентних умов. Підтвердженням цього є новий порядок видачі та анулювання прав на експлуатацію повітряних ліній, розроблений Державіаслужбою та затверджений наказом відомства ще 24 жовтня 2014 року. Даний наказ створює додаткові перепони для отримання права на здійснення міжнародних рейсів. Найбільше нарікань викликали наступні положення: 50% статутного капіталу авіаперевізника повинні належати або фактично контролюватися, прямо чи опосередковано, громадянами України чи державою Україна; авіаперевізники повинні виконувати регулярні повітряні пере-

Профільна агенція не зацікавлена у прозорій конкуренції

везення в межах України протягом періоду не менше ніж 12 місяців поспіль. Фактично дані вимоги буде дуже важко виконувати іноземним і новим учасникам ринку, що посилить монополізацію ринку найбільшим його гравцем — «Міжнародними авіалініями України» (МАУ). Проте, на даний момент Міністерство юстиції припинило набуття чинності цього наказу до врахування всіх пропозицій, висловлених громадськістю.

Однак це не останні звинувачення, які стосуються Державіа, — компанія «Трансаерохендлінг» звинувачує главу Державної авіаційної служби у затягуванні процедури сертифікації компанії в інтересах інших операторів ринку (зокрема, «Міжнародних авіаліній України»). Подібну позицію також висловлює авіакомпанія «Українсько-Середземноморські авіалінії» (UM Air). Збіг цих подій підтверджує намагання монополізувати державною структурою ринок авіаційних послуг в інтересах однієї компанії — «МАУ». До речі, очолює Державіаслужбу Денис Антонюк, який довгий час обіймав посаду з розвитку маршрутної мережі та альянсів компанії «Міжнародні авіалінії України».

Основна суть «реформи» авіаційної галузі зводиться до одного: замість того, щоб взяти курс на формування ринкового конкурентного середовища, простежується чітке намагання створити додаткові перепони для гравців ринку в інтересах однієї з олігархічних груп. У результаті споживачі так і не отримають очікуваного здешевлення авіаквитків, розширення географії перевезень, а авіаперевізники будуть змушені або працювати собі в збиток, або залишити український ринок.

Енергоефективність у концепції національного пакету реформ

На сьогодні стратегічним завданням уряду є не тільки зниження енергетичної залежності та диверсифікація поставок енергоносіїв, але й посилення енергоефективності за допомогою певних регуляторних заходів. Наприклад, у свій час Польща змогла реалізувати енергоефективні програми, що дозволило їй скоротити видатки енергоресурсів на теплогенерацію на 35%. У

якісному вимірі проведені реформи нині дозволяють польському уряду щорічно економити близько 3,5 млрд. дол. США.

26 листопада 2014 року Кабмін затвердив план заходів з імплементації директив Європейського Союзу у сфері енергоефективності. По-перше, взято курс

Імплементація директив ЄС у сфері енергоефективності

на ощадне використання енергоносіїв і зменшення залежності від імпортованої енергії, що сприятиме утвердженню економічного механізму енергозбереження. По-друге, заплановано проведення в країні масштабного енергетичного аудиту та запровадження системи енергоменеджменту, який, як планується, забезпечить ефективне управління та контроль над реалізацією політики енергозбереження від підприємств до органів виконавчої влади в центрі та у регіонах. По-третє, вбачається доцільною розробка спеціальної методики обчислення енергетичної ефективності будівель та визначення технічних вимоги до енергоощадності новобудов, а також до споруд, що підлягають реконструкції або капітальному ремонту.

Питанню енергозбереження приділено значну увагу в коаліційній угоді від 21 листопада 2014 року. У ній чітко розписуються наміри щодо потрібних країні реформ. Насамперед, йдеться про найшвидше встановлення приладів обліку тепла, води та газу в багатоквартирних будинках, повну відмову від дотування та перехресного субсидування на ринках електроенергії та газу. Втім запровадження стовідсоткового комерційного обліку спожитого природного газу, теплової енергії, послуг із централізованого водопостачання планується розпочати з 2017 року.

Наразі важливим кроком для сталого розвитку національної економіки є проведення енергоаудитів основних галузей національного господарства, насамперед найбільших підприємств. Зрушення відбудуться, коли держава перестане субсидювати енергозатрати національних гігантів хімічної промисловості та металургії. Тоді запрацюють економічні механізми енергозбереження. Топ-менеджмент підприємств буде зацікавлений у посиленні енергоощадності й інвестуванні у більш енергоефективні технології, обладнання тощо. Власне, відмова держави субсидювати енерговитрати підприємств прискорить технічну модерніза-

цію останніх. Такі новації не потребуватимуть додаткових витрат і не призведуть до скорочення надходжень у бюджет.

Запровадження системи енергоменеджменту на інституційному рівні вимагатиме професійного кадрового забезпечення. В ЄС основним завданням діяльності енергоменеджерів є досягнення високої енергоефективності, раціональне використання людського капіталу та ресурсів. Нині спостерігається гострий дефіцит фахівців, які б мали спеціальну освіту та практичний досвід у запровадженні енергоефективних технологій, проведенні енергоаудитів тощо. У результаті держава ризикує витратити бюджетні кошти на створення завідомо непрофесійної структури. Європейський досвід підтверджує, що впровадження структурних одиниць енергоменеджменту в органах місцевого самоуправління дає позитивні результати. Утім сліпе запозичення західного досвіду не завжди може бути прийнятним для українських реалій. Інституційне запровадження енергоменеджменту можливо лише після вирішення питань навчання, перепідготовки та підвищення кваліфікації майбутніх спеціалістів, тобто створення потужної освітньо-кваліфікаційної бази.

Заявлені урядом заходи щодо проведення енергетичної паспортизації будинків викликають сумнів щодо раціональності витрат фінансів і людського ресурсу. Навіть без цього етапу зрозуміло, що житловий фонд радянської доби потребує тепло- та енергореконструкції. Наприклад, Польща провела реформи в енергетичному секторі у 1990-х роках без додаткових обстежень та вивчень будівель, інвестувавши в реконструкцію тепломереж та утеплення всіх будинків, збудованих до 1984 року.

Кадровий дефіцит енергоменеджерів та енергоаудиторів

Результати енергетичної паспортизації будинків

Політична конкуренція

Верховна Рада пакетним голосуванням затвердила персональний склад нового уряду. Коаліція обіцяла провести публічне обговорення претендентів на посади міністрів, однак узгодження кандидатур проходило в закритому та кулуарному режимі, що активно практикувалося за часів правління Віктора Януковича. Частина народних депутатів, незадоволена діями коаліції, формує нове опозиційне об'єднання «Укроп», до якого входять Дмитро Ярош, Борис Філатов, Борислав Береза тощо.

Проведення місцевих виборів має стати завершальним етапом перезавантаження регіональних еліт і депутатського корпусу. Однак політична система та вертикаль влади, яку за чотири роки побудував режим Віктора Януковича, залишаються незмінними. Політичні партії, що отримують контроль над місцевими радами, зможуть формувати регіональну політику та впливати на процес прийняття рішень на місцевому рівні.

Парламент обрав новий уряд

Коаліція депутатських фракцій проголосувала за персональний склад нового Кабінету Міністрів. Хвилю критики з боку громадськості й експертного середовища викликав процес обговорення й узгодження кандидатур на посади міністрів. Керівники фракцій, які підписали коаліційну угоду, запевняли, що процес формування уряду буде максимально прозорим. Фінальний проєкт пропозицій щодо

Узгодження кандидатур міністрів відбувалося непрозоро

персонального складу уряду містив лише по одній кандидатурі, що автоматично виключало будь-яку можливість для змагальності та конкуренції між претендентами. Таким чином, формальний список кандидатів на міністерські посади був готовий для пакетного голосування. Позитивним моментом є проведення презентацій про реформування ввірених інституцій кандидатами на міністерські посади.

Вперше в українській практиці створено окреме міністерство інформаційної політики, яке очолив Юрій Стець. Достеменно невідомі

функціонал та завдання міністерства і те, яким чином відбуватиметься взаємодія з органами виконавчої влади та структурними підрозділами на місцях. Зважаючи на труднощі в імplementації угоди про асоціацію з ЄС, у структурі центральних органів виконавчої влади доцільніше було б створити Міністерство з європейської інтеграції.

Міністерство європейської інтеграції більш потрібне в уряді, ніж Міністерство інформаційної політики

Політична конкуренція триває навколо розподілу парламентських комітетів, які повинні відійти до опозиції. Коаліція запевнила, що «Опозиційний блок» не зможе претендувати на

статус єдиної опозиційної сили. Цю нішу намагатимуться зайняти депутатські групи Ігоря Єремєєва та Віталія Хомутиніка, а також позафракційні депутати.

Група народних депутатів, яка не підтримує дії коаліції, розпочала процес формування опозиційного об'єднання «Укроп», яке теж буде претендувати на керівництво парламентським комітетом. До цієї групи входять до 10 депутатів, серед яких Дмитро Ярош, Борис Філатов, Володимир Парасюк. Організатори групи впевнені, що їм вдасться зібрати 19 депутатів для створення повноцінної депутатської групи.

З праворадикальних депутатів буде сформована окрема група в парламенті

Політичні партії готуються до місцевих виборів

Децентралізація державної влади перенесе процес прийняття рішень та частину бюджетних потоків на місцевий рівень. Відповідно до підписаної коаліційної угоди мажоритарна виборча система збережеться лише на рівні сільських і селищних рад. Тоді як вибори до районних, міських та обласних рад будуть проводитися на пропорційній основі з відкритими списками. Така виборча система є оптимальною в нинішніх реаліях. Проте виконання коаліційної угоди буде напряму залежати від політичної кон'юнктури та партійних інтересів провідних сил.

Віталій Кличко анонсував самостійну участь партії «УДАР» у виборчій кампанії. Після парламентських виборів у Віталія Кличка було два варіанти розвитку політичного майбутнього.

«УДАР» братиме участь у місцевих виборах самостійно

Перший — остаточно злитися із «Блоком Петра Порошенка», залишатися на посаді мера та поступово втрачати шанси на повернення у велику політику. Тим паче, що тривожними дзвінками для Віталія Кличка стали відхід найближчого соратника Віталія Ковальчука та частини впливових народних депутатів.

Друга опція полягала у збереженні партійної структури та впливу на Президента, а також

продовження самостійної гри. Окремий похід на місцеві вибори створює низку викликів для партій Віталія Кличка та Петра Порошенка. За короткий проміжок часу значний кадровий ресурс партійних організацій «УДАРу» був поглинутий пропрезидентською силою. Нестача перевірених партійних кадрів може негативно вплинути на спроможність партії провести ефективну виборчу кампанію в регіонах. Поступовий відхід Віталія Кличка від партії Президента неминуче змусить керівництво «Блоку Петра Порошенка» активніше розбудовувати первинні осередки, особливо в столиці. Довибори в Київраду по двох одномандатних округах дадуть змогу зрозуміти модель відносин між партіями «УДАР» та «Блок Петра Порошенка».

В «Опозиційному блоці» розуміють, що децентралізація державної влади може дати шанс на збереження впливу у місцевих радах Півдня та Сходу України. Один із лідерів цієї сили Сергій Львовчкін нещодавно зазначив, що регіональні структури посилено готуються до місцевих виборів.

«Опозиційний блок» хоче використати децентралізацію у своїх інтересах

Спікери «Опозиційного блоку» традиційно використовують популістську соціальну риторику, за допомогою якої Партія регіонів вигра-

вала попередні виборчі кампанії. Партія продовжує критикувати та покладати відповідальність за вчинені злочини на Віктора Януковича та його сім'ю. Відсутність реформ в уряді та подальше зубожіння населення може послугувати ґрунтом для реваншу экс-представників Партії регіонів.

Першочерговим завданням для керівників

партійних структур є розгортання передвиборчих штабів та проведення якісної звірки рядових членів Партії регіонів. Напередодні місцевих виборів керівництво «Опозиційного блоку» може провести черговий з'їзд, на якому Партію регіонів розпустять.

**Партію регіонів
можуть розпустити**

Метою публікації є надання об'єктивної інформації про поточні політичні події в Україні та поглибленого аналізу головних тенденцій внутрішньополітичного життя в державі. Подібний аналіз допоможе розставити пріоритети у справі проведення реформ у різних сферах державної політики та оцінити якість державних рішень з точки зору їх впливу та послідовності. Окрема увага приділяється оцінці політичної конкуренції в Україні та здатності ключових політичних гравців реагувати на виклики часу.

*@2014 Міжнародний центр перспективних досліджень (МЦПД)
У разі цитування обов'язкове посилання на МЦПД*

Автор ідеї: Віра Нанівська

Відповідальний за проект: Ярослав Ковальчук

Відповідальні за розділи:

«Державні рішення» — Ярослав Ковальчук

«Економічна ситуація» — Василь Поворозник

«Політична конкуренція» — Анатолій Октисюк

Колектив експертів МЦПД:

Віра Нанівська, Ярослав Ковальчук, Василь Поворозник, Ангела Бочі, Анатолій Октисюк, Олена Захарова, Володимир Притула, Наталя Слободян, Василь Філіпчук.

Цей матеріал підготовлено за підтримки Міжнародного фонду «Відродження». Думки та погляди, висловлені у матеріалах видання, можуть не співпадати з позицією Міжнародного фонду «Відродження»